

Halimba Község Önkormányzata falugondnoki szolgálatának szakmai programja

Halimba Község Önkormányzatának Képviselőtestülete – a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM-rendelet (a továbbiakban: SzCsM) alapján – a település falugondnoki szolgáltatásának szakmai programját az alábbiak szerint határozza meg:

A szakmai program Halimba önkormányzat közigazgatási területén működő falugondnoki szolgáltatásra terjed ki.

I. rész A falugondnoki szolgáltatás célja, feladata

A falugondnoki szolgáltatás célja a hátrányos helyzetű, szolgáltatáshiányos kistelepülések és tanyak esélyegyenlőségének növelése, az ott élők életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás és a szociális alapellátások kiépítésének elősegítése, a települések szolgáltatási funkcióinak bővítése, közösségfejlesztés, valamint a jobb életminőség elérése. Igény szerint a kistérségi közlekedési szolgáltatásokban való részvétel.

A falugondnoki szolgálat az önkormányzat saját rendelete, valamint az SzCsM rendelet 39. § (1)-(3) bekezdés, valamint a helyi szükségletek alapján

- közvetlen, személyes szolgáltatásokat (ezen belül alap- és kiegészítő feladatokat), valamint
- az önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatásokat végez.

A szolgáltatás igénybevételére jogosultak köre: a településen életvitelszerűen tartózkodó lakosság, amely szociális körülményei, ezen belül kora, egészségi állapota és egyéb aktuális élethelyzete alapján alkalmilag vagy tartósan jogosulttá válik a falugondnoki szolgáltatás igénybevételére.

A falugondnoki szolgáltatás valamennyi eleme térítésmentes.

II. rész A települési, lakossági szükségletek bemutatása

Földrajzi adottságok:

Halimba a Kisalföld és a Déli-Bakony találkozásánál fekszik. Határa lapos medence, részben a Déli-Bakony dombokká szelídült vidéke, melyet nyugaton a Balaton-hegy választ el a tágas Nyirádi-medencétől. A község Ajkától 13 km-re, Tapolcától 25 km-re terül el. A Balatontól való távolsága 32 km. Közeliében található a Somló-hegy (35 km) és az Agár-tető (8 km), ahonnan tiszta időben a Balaton is látható. Szomszédos települések: Öcs, Ajka-Padragkút, Kolontár, Szóc, Taliándörögd. A község területének nagysága: 1261 ha (belterület 66 ha, külterület 195 ha).

Az Ajkai Statisztikai Kistérséghez tartozik.

Demográfiai helyzet:

A lakosság száma **1188** fő (2015.01.01.)

A lakosság korösszetétele:

<i>Életkor</i>	<i>Fő</i>	<i>% arány</i>
0-3	47	3,9
3-6	55	4,6
7-14	114	9,9
15-18	26	2,1
19-62	793	66,7
63-100	153	12,8
Összesen	1188	100%

A fenti táblázatból megállapítható, hogy a lakónépesség 66,7 % -a aktív korú lakosság. A település 12,8 %-a 63 év feletti lakos. Azt általános iskolás korúak száma a lakosság közel 10%-át teszi ki. A fenti adatok alapján megállapítható, hogy a községben a népességszerkezet fiatalos, a település nem elöregedő.

A lakosság számának alakulása 2008-tól

Év	Fő	Változás
2008	1152	100%
2009	1096	95%
2010	1084	94%
2011	1097	95%
2012	1195	99%
2013	1203	104%
2014	1198	103 %
2015.(01.01.)	1188	103%

(Forrás: TeIr)

A lakosság száma 2008 és 2009 között csökkenést mutat, 2009 és 2011 között jelentősen nem változik. A lakosságszám 2012 évtől emelkedik, amely köszönhető Halimba kedvező földrajzi fekvésének, több városhoz történő közeli elhelyezkedésének, folyamatosan fejlődő infrastruktúrájának, intézményi ellátottságának.

Gazdasági helyzet:

A községben 2008-as évtől nőtt a regisztrált vállalkozások száma. 2012-ben a kiskereskedelmi üzletek száma 10. A vendéglátóhelyek száma nem növekedett 2008 és 2010 között 3 vendéglátóhely, jelenleg pedig 2 található a településen. Az adatok alapján elmondható, hogy a helyi munkalehetőségek 2012 évtől kezdve kedvezően alakultak. A helyi önkormányzat, az általános iskola és óvoda vagyis a helyi intézmények közel 80 főnek adnak munkalehetőséget. Mindezek mellett közel 71 vállalkozás található a településen. A községben 2 élelmiszerüzlet és 2 vendéglátó-ipari egység működik. Ezen kívül a településen található posta és fiókgyógyszertár.

Foglalkoztatottság: A foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolható az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztály, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, a pályakezdő fiatalok, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő emberek. A Nemzeti Munkaügyi Hivatal adatai alapján a nyilvántartott álláskeresők száma 2009-ben volt a legmagasabb (92 fő), ezért ez az év mélypontnak tekinthető a munkaerő-piaci helyzet vonatkozásában. 2011. évtől településünkön a nyilvántartott álláskeresők száma csökkenő tendenciát mutat.

A lakónépességben belül a foglalkoztatottak száma közelítőleg 740 fő, mely közel 62 %-t jelent.

A helyi adatgyűjtés alapján az aktív korú lakosság elenyésző része helyezkedik el a helyi munkaerő-piacon. A község aktív korú lakosságának nagy része a 15 km-re található Ajkán talál munkalehetőséget, amely ipari szempontból fejlett város.

Napjainkban a térségen belül a foglalkoztatási mutatók átlagosnak mondhatóak. A munkanélküliek aránya a relatív mutatók tükrében 3,94 %. A nyilvántartott álláskeresők száma 2014 decemberében 34 fő, ebből járadékban részesül 1 fő, önkormányzatnál foglalkoztatást helyettesítő támogatásban illetve rendszeres szociális segélyben részesül 11 fő. (Forrás: AFSZ Statisztikája).

Halimba község gazdasági programjának legfontosabb szempontja a település biztonságos működtetése, reális fejlesztési célok kitűzése, bevétel növelő és költségcsökkentő, valamint energiatakarékos megoldások keresése a működtetés során.

Idegenforgalom, turizmus:

Turisztikai szempontból jelentős a Dr. Szalai Miklós Emlékház és Tankert, a Bauxitbányászati Gyűjtemény; a Hagyásfás terület - védett növények; Kövületek; Felhagyott bányagödrök; Horgásztavak; Boltoskő-szikla; Malom-völgy; Láp-terület; és a Szent-Vendel kápolna.

A településen működik az Ezüstoffenyő Szálló, ahol a tavalyi, azaz a 2014-es évben közel 2000 vendégéjszakát töltöttek el, elsősorban diákok. A halimbai Emlékház és Múzeum látogatottsága a 2013-as évhez képest jelentősen lecsökkent. 2014-ben a látogatók száma a korábbi 2000-hez képest 400-500 fő körül mozgott. Az idegenforgalom a település azon ágazata, amely kitörési lehetőséget jelent. A meglévő kedvező adottságok és az eddigi fejlesztések nyomán, a turisztikai vonzerőre építve szükséges működtetni a községi turisztikai célú ingatlanokat.

Lakáshelyzet:

A településen megközelítőleg 443 lakóház található. Az épített lakások túlnyomó része összkomfortos, illetve komfortos. A házak többsége a hatvanas-hetvenes évek után épült, illetve átépített, de jelentős számban vannak régi kis családi házak, melyek az 1900-as évek elején épültek. Belterületen villany-, és vízvezeték hálózattal az ellátottsági szint 100%-os. Vezetékes gáz, szennyvízelvezetés is bevezetésre került az utcák 100%-ban. A közvilágítás korszerű, túlnyomó része energiatakarékos.

Évente épülő új lakóházak száma: átlag 1-2 db. Felújítások száma: átlag 8-10 db. 2006-ban új utcát alakított ki az Önkormányzat, 45 db lakótelekkel, melyek közművesítése folyamatban van.

Intézményhálózat:

A településen a következő intézmények találhatók meg:

- Nyirádi Erzsébet Királyné Általános Iskola Dr. Szalai Miklós Tagintézménye
- Hársfa Óvoda és Egységes Óvoda- Bölcsőde
- Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat kihelyezett ügyfélfogadása
- Ajkai Közös Önkormányzati Hivatal Halimbai Kirendeltsége
- Háziorvosi rendelő és Körzeti Védőnői Szolgálat
- Integrált Községi Szolgáltató Tér – Művelődési Ház
- Posta
- Fiók-könyvtár
- Fiók-gyógyszertár

A *Művelődési Házban* élénk kulturális élet folyik, főállású művelődésszervezőt foglalkoztatunk. 2012. január 30. napjától a Művelődési Ház elnyerte az Integrált Községi Szolgáltató Tér (IKSZT) címet. Az IKSZT alapkövetelményei közé tartozik a havonta kötelezően megrendezendő programok sorozata: közművelődési – és ifjúsági programokat havi rendszerességgel szervez, rendszeresen helyet kapnak a civil szervezetek programjai, találkozói. Éves programterv alapján tartjuk rendezvényeinket, valamint a helyi civil szervezetek részére klubfoglalkozási lehetőséget biztosítunk igényeik szerint. A Művelődési Ház emellett E-magyarország-Pontként is működik, amelyet főként a számítógéppel és világhálóval nem rendelkező lakosok vesznek igénybe rendszeresen.

Civil szervezetek: Halimba község közfeladatok ellátó szervezetei, partnerségi megállapodásai igyekeznek a lakosság igényeit és szükségleteit a lehető legnagyobb mértékben ellátni. Az *Együtt a Jövőért Halimbán Egyesület (EJHA)* 2005-ben alakult. Célja a fiatal felnőttek és az ifjúság helyi társadalmi életben való aktív részvételének segítése, a község kulturális örökségeinek és műemlékeinek védelme, a halimbai gyógynövénykultúra újjáélesztése és támogatása, a helyi környezet- és természetvédelem segítése. A *Veszprém Megyei Mozgássérültek Egyesülete Halimba, Szőci, Nyirádi Csoportja* a helyi mozgássérült, mozgáskorlátozott személyek érdekeinek, lehetőségeinek érvényesítése céljából alakult meg, emellett nagy hangsúlyt fektet a közösségi élet fellendítésére, az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtésére. Nemcsak a mindennapi életben való helytállást támogatja, hanem az aktív társadalmi élet fellendítését is. A *Kismama-klub* programjainak célja többek között az óvónő – gyermek - szülő kapcsolat erősítése, az egészséges életmódra nevelés, a családi közösségek és baráti kapcsolatok kialakítása. A *Tekeklub*, a *Felnőtt Futball Klub*, a *Góliát Futball Csapat* és a *Camping Tavi Horgászegyesület* aktív sportolási, kikapcsolódási lehetőségeket biztosítanak nemcsak a klub-tagoknak, hanem a település valamennyi lakója számára. Az *Ifjúsági Klub* 2002-ben alakult egy baráti társaságból, melynek célja a klubélet újjáélesztése. Célja a helyi fiatalok összefogása, tartalmas, kulturált szórakozási és kikapcsolódási lehetőségek biztosítása, baráti kapcsolatok kialakítása. A *Polgárőr Egyesület Halimba* célja a közbiztonság erősítése, s emellett kiemelt figyelmet fordítanak az egyedül élő idős emberek védelmére.

Egészségügyi ellátórendszer:

Az egészségügyi alapellátást a *Háziorvosi Szolgálat* végzi, 1 fő vállalkozó háziorvos közreműködésével, 1 fő asszisztens foglalkoztatásával: vegyes körzet, tehát felnőtt és gyermekorvosi körzet együttesen. Tárgyi és személyi feltételek megfelelőek. Az orvosi rendelő és tanácsadó felújítását, bővítését és akadálymentesítését régiós pályázati támogatással és önerővel végezte el az önkormányzat. A *Körzeti Védőnői Szolgálat* 1 fő közalkalmazott védőnője Halimba és Szőc községek területét látja el, elhelyezése az Orvosi Rendelő épületében, a Tanácsadóban megoldott, ahol a Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat kihelyezett családgondozója is működik. A gyógyszertári ellátás fiókgyógyszertár formájában megoldott, heti három alkalommal.

Szociális ellátórendszer

A Szociális Alapszolgáltatás keretében, társulás formájában biztosítja az Önkormányzat a házi gondozást és a szociális étkeztetést.

A házi gondozást 2 főállású házi gondozó végzi. 2013 évtől a házi gondozást igénylők száma növekszik. A házi gondozást házi orvosi javaslatra főként idős és mozgáskorlátozott emberek és az önmaguk ellátására képtelen, vagy segítségre szoruló nagykorúak, illetve egyedülálló nők és férfiak veszik igénybe. A házi segítségnyújtó elvégzi az alapvető gondozási, ápolási feladatokat, közreműködik az ellátott lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában, a különféle veszélyhelyzetek megelőzésében. A településen jelenleg 33 fő részesül házgondozásban.

A falugondnoki szolgálat magasabb szintű ellátást tenne lehetővé az itt élő embereknek.

Az Önkormányzat tervezi idősek nappali ellátását biztosító intézmény létrehozását is, mert igény lenne rá.

III. rész

A./ A falugondnoki szolgálat közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó alapfeladatai

1. Közreműködés az étkeztetésben

A feladatellátás tartalma, módja:

A falugondnok kiemelt – a vonatkozó rendeletben közvetlen alapfeladatként definiált – feladata az igénybevevők részére a napi egyszeri meleg étel éthordóban történő házhoz szállítása. A falugondnok ezt a feladatot szóban vagy írásban jelzett igények alapján látja el. Kapcsolódó feladata a szolgáltatást igénybe vevőkkel való beszélgetés során a további alapellátási igények felmérése és továbbítása a fenntartó felé. A falugondnok a további szolgáltatásokra vonatkozó igényeket írásban rögzíti, és javaslatot tesz a fenntartónak azok megoldására.

Az ellátottak köre:

azok, akik szociálisan rászorultak, illetve koruk vagy egészségi állapotuk miatt nem képesek gondoskodni a legalább napi egyszeri meleg étkezéssel, valamint az alapvető élelmiszerek beszerzéséről.

Közreműködés az étkeztetésben napi rendszerességgel	„x”-szel jelölni
1-10 fő ellátott személy	
11-20 fő ellátott személy	
20 fő felett ellátott személy	X (tervezett)

2. Közreműködés a házi segítségnyújtás biztosításában

A feladatellátás tartalma, módja:

A házi segítségnyújtás keretében a falugondnok azon feladatokat látja el, amelyek kívül esnek a képzett gondozók által végezhető feladatok (etetés, gyógyszerezés, személyi higiénia biztosítása, egészségügyi ellátások, stb.) körén.

A falugondnok segítséget nyújthat a rászorultak fizikai erejét és/vagy mozgásképességét meghaladó feladatok megoldásában:

- ház körüli, szakképesítést nem igénylő feladatok (villanykörte, gázpalack, zár stb. cseréje),
- kisebb, speciális szakértelmet nem igénylő javítások,
- nehezebb tárgyak mozgatása, hóeltakarítás, fűnyírás (szükség esetén közhasznú munkások bevonásával)
- a napi életvitel fenntartásához szükséges alapvető élelmiszerek, vegyi áruk, fogyasztási cikkek stb. beszerzése. A falugondnok a bevásárlási kérelmeket írásban rögzíti, a vásárlás igénylőjétől előleget vesz át, és a kért árucikkeket helyben vagy az útja során érintett más településen vásárolja meg. A vásárlásról köteles nyugtát kérni, és a vásárolt árucikkekre az igénybevevőtől kapott készpénzzel a bizonylat átadásával – a beszerzett áru átadásával egyidejűleg! – elszámolni.

Az ellátottak köre:

Koruk és/vagy egészségi állapotuk miatt rászoruló azon személyek, akik önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, és mások róluk nem gondoskodnak.

Közreműködés a házi segítségnyújtásban heti rendszerességgel	<i>„x”-szel jelölni</i>
1-5 fő ellátott személy	
6-10 fő ellátott személy	
10 fő felett ellátott személy	X (tervezett)

3. Közreműködés a közösségi és szociális információk szolgáltatásában

A feladatellátás tartalma:

A szociális biztonság megteremtéséhez és a helyi közösségi életbe való bekapcsolódáshoz szükséges információk eljuttatása a település lakói számára. A falugondnok feladata: a helyben vagy a legközelebbi település(ek)en elérhető szolgáltatások igénybevételének lehetőségeire vonatkozó információforrások és információk felkutatása, és a lakosság ezek alapján történő tájékoztatása.

A feladatellátás rendszeressége: Folyamatos.

Az ellátottak köre:

A közösségi és szociális ellátásokra vonatkozó információkat igénylők.

Közreműködés a közösségi és szociális információk szolgáltatásában	<i>„x”-szel jelölni</i>
1-30 fő ellátott személy	
31-70 fő ellátott személy	
70 fő feletti ellátott személy	X (tervezett)

4. Közreműködés az egyéb alapszolgáltatásokhoz való hozzáférésben

A feladatellátás tartalma, módja:

A falugondnok fontos feladata a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben meghatározott szociális alapszolgáltatások, valamint a gyermekjóléti szolgálat igénybevételéhez nyújtott segítség, az ezen intézményekkel, szakembereikkel való folyamatos kapcsolattartás, igény esetén a szakemberek szállítása.

A falugondnok munkája során folyamatosan figyelemmel kíséri a lakosság, és különösen a veszélyeztetett családok életkörülményeit. Észlelnie kell a veszélyhelyzeteket, a különböző szenvedélybetegségeket (alkohol, drog stb.). Különös figyelemmel kell lennie a gyermekek helyzetére, az esetleges gyermekbántalmazásra, a családon belüli erőszakra. Amennyiben ilyen esetek tudomására jutnak, azonnal köteles tájékoztatni a fenntartót, hogy a szükséges intézkedésekre (megelőzés, kríziskezelés) sor kerülhessen. A falugondnok részt vesz a veszélyhelyzetek elhárítását célzó intézkedésekben (otthonba szállítás, gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal való együttműködés, a krízishelyzetben lévő családok szakemberekkel történő látogatása).

A jelzőrendszer elemeként figyelemmel kíséri a magányosan élőket, esetleges egészségromlásukról tájékoztatja a háziorvost. Amennyiben azt tapasztalja, hogy önmagukról saját háztartásukban már segítséggel sem képesek gondoskodni, jelzi az ellátás szükségességét a fenntartónak ill. a szociális intézményhálózat munkatársainak. A magatehetetlen személyek esetében gondoskodik a hozzátartozók értesítéséről, a kórházba vagy otthonba került egyedülálló falusi lakosokat látogatja.

A szállítási szolgáltatás a rászorult lakosok, hozzátartozóik jelzése vagy a falugondnok bejelentése alapján vehető igénybe.

Az ellátottak köre:

A településen élő szociális, egészségügyi és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok.

Közreműködés az egyéb alapszolgáltatásokhoz való hozzáférésben	<i>„x”-szel jelölni</i>
Nincs	
Eseti	
havonta legalább két alkalommal	
hetente legalább két alkalommal	X

5. Az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás segítése

A feladatellátás tartalma, módja:

A feladat három fő területet érint: a betegek háziorvoshoz és egyéb egészségügyi intézménybe szállítását valamint a gyógyszerek kiváltását, illetve a gyógyászati segédeszközök beszerzését.

A falugondnoki szolgálat alapfeladata, hogy a településen élő betegek minél gyorsabban jussanak el a megfelelő orvoshoz, jussanak gyógyszereikhez.

A szállítási feladatot igény szerint kell ellátni, indokolt esetben a saját településen belül is. A településen kívüli betegszállítás esetén alkalmazkodni kell a rendelési időkhöz és a betegek számára előírt időpontokhoz. A fertőző betegek szállításánál különösen körültekintően kell eljárni. A falugondnok a betegszállítás tekintetében kompetenciáját nem lépheti át, a sürgősségi betegszállítást nem helyettesítheti. Kizárólag járóbeteg-szállítást végezhet, kivéve, ha a mentő kihívására – vagy megérkezésére nincs lehetőség. A járóbetegek falugondnoki gépjárművel történő szállításához nincs szükség ÁNTSZ-engedélyre, tekintve, hogy ez szerepel a falugondnoki szolgáltatás alapfeladataiban, amelyet a többször módosított 1/2000-es SzCsM-rendelet tartalmaz.)

A betegszállítás biztonságos megoldása érdekében a falugondnoknak rendelkeznie kell az alapvető elsősegély-nyújtási ismeretekkel.

A falugondnok munkájával hozzájárul a lakosok egészségi állapotának megőrzéséhez azáltal is, hogy aktívan részt vesz a betegségmegelőző tevékenységek, akciók szervezésében, tájékozik és tájékoztatja a lakosságot a szűrővizsgálatok lehetőségéről, helyszínéről, időpontjáról.

(A betegszállítási feladatok településen kívüli része jó munkaszervezést igényel, javasolt a rendszeres ún. „kórházi járat” bevezetése, mely a betegek számára is kiszámíthatóvá teszi ezt a lehetőséget. A receptek kiváltása és a gyógyszerek időben történő házhoz szállítása nagy segítség a betegeknek, a háziorvossal és a gyógyszerházzal való jó munkakapcsolat esetén zökkenőmentessé tehető. Itt külön figyelni kell arra, hogy a gyógyszerek név szerint kerüljenek külön csomagolásra, és az elszámolás is pontos legyen, a vásárlást nyugtával kell igazolni.)

A betegszállítás mellett az egészségügyi dolgozók szállításában történő közreműködés is lehet feladat, amennyiben az a településen másképp nem megoldható (pl. védőnő szállítás).

Felmerülhet az igénye az esti vagy hétvégi orvosi ügyeletre történő szállításnak, ezt akkor kell megoldani, ha az ügyelet orvos várhatóan nem tud időben a helyszínre érkezni.

Az ellátottak köre:

Betegek, mozgáskorlátozottak, kismamák, kisgyermekes családok, idősek, akik számára a közlekedés elsősorban egészségi állapotuk, életkoruk, egyéni élethelyzetük és szociális helyzetük miatt nehézséget okoz.

Háziorvosi rendelésre szállítás	<i>„x”-szel jelölni</i>
Nincs	
hetente egyszer	
hetente többször	X
naponta	

Egyéb egészségügyi intézménybe szállítás	<i>„x”-szel jelölni</i>
nincs	
havonta vagy ritkábban	
kéthetente egyszer	
hetente egyszer	X

Gyógyszerkiváltás és gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása (havi átlagban)	<i>„x”-szel jelölni</i>
1-10 fő	
11-20 fő	
20 fő felett	X

6. Gyermekszállítás, óvodások, iskolások, fiatalok szállítása

A feladatellátás tartalma:

A tömegközlekedés hiányosságai miatt és a gyermekek biztonságos közlekedése érdekében a falugondnoki gépjármű részt vesz a gyermekek szállításában. A gyermekszállítási feladatok egyik része a tankötelezettség megoldásában történő segítségnyújtás, másik része pedig az aprófalvakban, tanyákon élő gyermekek esélyegyenlőségét biztosító szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése (logopédiai és egyéb fejlesztő foglalkozások, úszásoktatás, zenetanulás, néptánc, sportolási lehetőségek, színház, bábszínház, mozi). Ide tartozik a gyermekek iskolai rendezvényekre, versenyekre, ünnepekre való szállítása is.

Az ellátottak köre: A tankötelezettségi korba tartozó óvodás, iskolás gyermekek, fiatalok.

Gyermekszállítás: óvodába, iskolába	<i>„x”-szel jelölni</i>
Nincs	X
legalább egy forduló naponta	

Egyéb gyermekszállítás	<i>„x”-szel jelölni</i>
nincs	
esetenként	
hetente	X
naponta	

B./ A falugondnoki szolgálat közvetlen, személyes szolgáltatásokon belüli kiegészítő feladatai

1. A közösségi, művelődési, sport- és szabadidős rendezvények szervezése, segítése

A feladatellátás tartalma:

A falugondnoki szolgálat egyik fő célja a településen élők életminőségének javítása, a közösségi élet fellendítése. Ez jelenti a helyi társadalom demokratikus működéséből fakadó élénk közéletet, civil szervezetek létét és működését, amit a szolgálat fenntartója támogathat. A feladat elvégzésében nagy szerepe van a falugondnoknak, aki ismeri a település lakóit és szükségleteit, élvezi bizalmukat, és könnyen aktivizálható kapcsolatrendszerrel kell rendelkeznie. E feltételek megléte esetén lehet a helyi közélet motorja, illetve a közéleti események szervezője. Feladatainak egy része a gépjárművel történő szállítás (helyi egyesületek, dalárda, nyugdíjasok, sportolók, illetve a rendezvényekre más települések közösségei, valamint a rendezvényekkel kapcsolatos beszerzések, helyszín biztosítása, berendezése, stb.) megoldása. A feladatok más része a rendezvények szervezésével, népszerűsítésével kapcsolatos.

A falugondnok tevékenysége a településen kívüli közösségi, kulturális események szervezésére is kiterjed, azoknak rendszeres szervezője lehet: színházlátogatás, nyugdíjasok kirándulása, gyógyfürdőbe, egyházi eseményekre (búcsú) történő szállítás.

Az ellátottak köre: A település lakosai, közösségei, helyi klubok.

Egyéb lakossági szolgáltatások biztosításában való közreműködés	<i>„x”-szel jelölni</i>
nincs	
esetenként	
rendszeresen	X

2. Egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása

A feladatellátás tartalma:

Segítségnyújtás a lakosság hivatalos ügyeinek intézésében, amely történhet a szolgáltatást igénylők adott hivatalokba, intézményekbe történő szállításával, illetve az ügyek falugondnokok által történő elintézésével. Ide tartozik a különféli ügyek elintézéséről (milyen ügyben hova kell fordulni, hol, milyen dokumentumokat kell beszerezni ill. benyújtani) való tájékozódás és tájékoztatás is.

A falugondnok munkája során köteles a lakosságot érintő gondokat az önkormányzat felé tolmácsolni, valamint az önkormányzat intézkedéseit a lakossággal megismertetni, és a visszajelzéseket továbbítani. Feladatellátása során rendszeres kapcsolatban van a lakossággal, problémáikat, kéréseiket meghallgatja.

Az önkormányzati munkát segíti a hivatal leveleinek, szórólapjainak kézbesítésével, a hirdetések hirdetőtáblára történő kihelyezésével.

Az ellátottak köre: A település lakosai, közösségei.

Egyéb lakossági szolgáltatások biztosításában való közreműködés	<i>„x”-szel jelölni</i>
nincs	
esetenként	
hetente legalább kétszer	
napi rendszerességgel	X

3. Egyéb lakossági szolgáltatások biztosításában való közreműködés

A feladatellátás tartalma:

Olyan feladatok tartoznak ide, amelyek közvetlenül egyik korábban felsorolt feladathoz sem tartoznak:

Napi beszerzések: a mindennapi megélhetéshez szükséges áruk (pl. alapvető élelmiszerek beszerzése és házhoz szállítása)

Nagybevásárlás: az igénybevevők bevásárlóközpontokba való eljuttatásával vagy – megbízásuk alapján – a falugondnok által történő nagyobb tételben történő egyidejű beszerzések, melyek egyik célja az ellátottak korlátozott anyagi lehetőségeinek kímélése a nagybani bevásárlással elérhető megtakarítással (nyáron cukor- és gyümölcsbeszerzés, pl. „szedd magad akciók” helyszínére szállítás, télen a disznóvágással kapcsolatos beszerzések, ünnepi bevásárlások (karácsony, szilveszter, húsvét).

A saját fogyasztás céljára háziállatot tartó lakosok számára táp, állatgyógyszerek és az állattartáshoz szükséges egyéb eszközök, gépek beszerzése és házhoz szállítása.

Tartós fogyasztási cikkek, háztartási és mezőgazdasági kisgépek szervizbe szállítása.

Az ellátottak köre:

Azok a rászorultak, akik a fenti szolgáltatásokat igénylik, s azok teljesítéséről más módon nem tudnak gondoskodni, illetve az számukra aránytalan terhet jelentene.

Egyéb lakossági szolgáltatások biztosításában való közreműködés	<i>„x”-szel jelölni</i>
Nincs	
Esetenként	
hetente legalább kétszer	
napi rendszerességgel	X

A falugondnoki szolgálat egyik legfontosabb célcsoportja az időskorúak köre, a számukra nyújtott szolgáltatások elsőbbséget élveznek. Cél, hogy megkapják azon segítő szolgáltatásokat, amelyek révén minél hosszabb ideig otthonukban, megszokott lakókörnyezetükben élhessenek, és – egészségi állapotuk függvényében – legyen lehetőségük a helyi köz- és kulturális életben, programokban is – aktívan részt venni.

Nyugdíjas korúak szállítása	<i>„x”-szel jelölni</i>
Nincs	
Esetenként	
hetente legalább kétszer	X
napi rendszerességgel	

C./ A falugondnoki szolgálat által nyújtott közvetett – az önkormányzati feladatok megoldását segítő – szolgáltatások

A falugondnok – amennyiben ez nem a személyes segítségnyújtás rovására történik közreműködhet azon önkormányzati feladatok megoldásában is, amelyeknek ugyancsak célja szintén a falu lakosságának minél jobb ellátása, tájékoztatása, de amely feladatokat nem személyesen és közvetlenül az egyes rászorulóknak, igénybevevők számára végzi. Ilyen feladatok lehetnek:

- ételszállítás önkormányzati intézménybe (idősek nappali intézménye, az önkormányzat egyéb intézményei: óvoda, iskola, polgármesteri hivatal),
- a település ellátását, működését szolgáló anyag- és árubeszerzés az önkormányzat és intézményei számára,
- önkormányzati, intézményi információk közvetítése a lakosság részére (írásos anyagok, szórólapok terjesztése – a helyi hirdetőtáblákon való elhelyezés, illetve a szórólapok házhoz juttatása),

hangosbemondón történő tájékoztatás, valamint az egyéb önkormányzati fenntartású és finanszírozású médiakon (helyi tv, rádió, újság) történő tájékoztatásban való közreműködés.

A szolgáltatást igénybe vevők köre: A települési önkormányzat és intézményei.

A feladatellátás módja:

A fenntartó utasításai alapján, összehangolva a falugondnoki szolgáltatás személyes szolgáltatást jelentő alapfeladataival.

D./ A falugondnoki szolgálat által nyújtott egyéb szolgáltatások

A falugondnoki szolgálat a falugondnoki gépjárművel a személyes szociális segítségnyújtást végezve egyúttal részét képezi annak a közlekedési rendszernek, amelynek révén a helyi lakosság általános szükségleteinek kielégítését az emberek szállításával segíti. Településenként, a földrajzi és tömegközlekedési adottságoktól függően változó mértékben a falugondnoki szolgálat közreműködik a településen élők tömegközlekedéshez való hozzájutásában.

A tömegközlekedés elégtelensége (ritka járatok, vasútállomások és a volánbuszok megállóinak távolsága) okot adhat a falugondnoki tevékenységi kör közlekedési szolgáltatásokkal történő bővítésére. A falugondnoki szolgálat menetrendszerű járatot nem üzemeltethet, a tömegközlekedéshez való csatlakozás biztosítása az alapfeladatokat nem akadályozhatja. A közlekedési szolgáltatásokhoz való kapcsolódás az egyedi eseteket preferálja (késői járatokhoz, iskolások közlekedéséhez való igazodás).

A szolgáltatást igénybe vevők:

A település rászorult lakosai, akik számára a közlekedés más módon történő megoldása aránytalanul nagy terhet jelentene.

A feladatellátás módja:

A fenntartó utasításai alapján, összehangolva az alapellátási feladatokkal.

Közreműködés a tömegközlekedéshez való hozzájutásban	<i>„x”-szel jelölni</i>
nem vesz részt	
esetenként részt vesz	X
rendszeresen részt vesz	

A falugondnoki szolgálat a foglalkoztatás elősegítése érdekében többféle tevékenységet is végezhet. A munkanélküliek munkaügyi kirendeltségre szállítása mellett feladata lehet az állandó munkaviszonnyal rendelkező munkavállalók munkahelyre, vagy a munkavégzés céljából utazók tömegközlekedési csatlakozáshoz történő szállítása. Munkásjáratnak tekinthető az alkalmi munkavállalói kiskönyvvel idénymunkát vállalók szállítása is. A munkásjárat működtetése az alapfeladatokat nem akadályozhatja.

A szolgáltatást igénybe vevők köre:

A település azon lakosai, akik munkavállalásukat csak így tudják megoldani, illetve akik számára a munkába járás más módon történő megoldása aránytalanul nagy terhet jelentene.

A feladatellátás módja: A fenntartó utasításai alapján, összehangolva az alapellátási feladatokkal.

Munkásjárat működtetése a foglalkoztatás elősegítése érdekében esetenként (éves szinten legalább 4 x 2 hét-1 hónap időtartamban)	<i>„x”-szel jelölni</i>
nem működtet	X
működtet	

E./ A falugondnoki szolgáltatás összteljesítményét jelző mutatók

A falugondnoki tevékenység településen belüli és településen kívüli feladatellátást egyaránt feltételez. A falugondnoki feladatok közül néhány esetben (házi segítségnyújtás egyes elemei, információszolgáltatás, közösségi rendezvények szervezése) nélkülözhető a gépjármű használata, de a szolgáltatás elemeinek túlnyomó többsége a gépjármű igénybevételel látható el.

Tervezett gépkocsifutás havi szinten	„x”-szel jelölni
1000 km alatt	
1000-1500 km	
1500 km felett	X

A fenntartó, a falugondnok és a helyi közösség számára egyaránt fontos, hogy a falugondnoki szolgálat teljesítményét, hatékonyságát ismerje. A hatékonyság egyik mutatója az ellátott lakosságnak az összlakossághoz viszonyított aránya. Cél, hogy ez az arány minél magasabb legyen, a falugondnoki szolgáltatás igénybevételére jogosultak minél nagyobb hányada részesülhessen a szolgáltatásban.

Az ellátott lakosság aránya az összes szolgálat tekintetében	„x”-szel jelölni
30% alatt	X
30 % felett	

A falugondnoki szolgálat a felsorolt tevékenységek mellett, a fő tevékenységi körökbe nem sorolt egyéb – szintén térítésmentes – szolgáltatást nyújthat.

Egyéb – a fenntartás időtartama alatt vállalt – szolgáltatások (a sorok bővíthetők)
Dolgozók szállítása képzésekre

IV. rész

Tájékoztató, kapcsolattartás, igénybevétel, ellátott- és munkajogi kérdések

A falugondnoki szolgáltatások közzétételének módja

A falugondnoki szolgáltatásokról szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon kell közzétenni:

- hirdetményben, a szokásos helyeken,
- szórólapokon, minden lakásba eljuttatva,
- helyi rendezvényeken: közmeghallgatás, falu/tanyafórum szervezése,
- a helyi médiákban: rádió, tv, kábel-tv, újságok, hírlevelek,
- személyesen, élőszóban: a falugondnok, a polgármester/fenntartó/intézményvezető, illetve képviselőik (hivatali dolgozók) útján.

A szolgáltatással kapcsolatos tájékoztatói kötelezettség

A szolgáltatásokkal, és a felmerülő problémákkal kapcsolatban tájékoztatást munkaidejében a falugondnok, ügyfélfogadási időben a polgármester illetve a polgármesteri hivatal erre felhatalmazott dolgozói adnak. A tájékoztatás alapja a helyi önkormányzatnak a falugondnoki szolgáltatást is magában foglaló helyi szociális rendelete, illetve a működési engedélyt kiadó hatósághoz benyújtott szakmai programja (civil szervezet feladatellátó esetén a helyi képviselőtestület és a szervezett között létrejött ellátási szerződés).

A kapcsolattartás lehetséges módjai

Személyesen: a falugondnoki szolgálattal való kapcsolattartásra az esetek többségében az igénybevételkor kerül sor. Az igénybevétel dokumentálása az adott szolgáltatás elvégzésének elismerését igazoló szolgáltatásnaplónak az igénybevevő részéről történő aláírásával történhet.

Telefonon: a falugondnok számára biztosítani kell a telefonon történő mobil elérhetőséget, hogy az igénybevevők távollétében is jelezni tudják számára szükségleteiket.

Írásban: rendszeres ellátási igényét, észrevételeit és esetleges panaszait az ellátottak írásban is jelezheti a szolgáltatás fenntartójának.

A szolgáltatás igénybevételi szándékának jelzése

A szolgáltatással ellátott település lakossága a helyben szokásos tájékoztatói módokat szerint értesül a lehetőségekről. A lakosok szolgáltatás iránti igényeiket a falugondnoknál személyesen vagy telefonon, a szolgáltatást fenntartó a polgármesteri hivatalban/szociális intézményben pedig személyesen illetve írásban jelezhetik a szolgáltatásról tájékoztató dokumentumokban megjelölt személynél.

A szolgáltatásra igényt tartó személy a településen belüli szolgáltatási igényét minimum 2 munkanappal előbb bejelentheti és egyeztetheti a falugondnokkal, a településen kívüli szolgáltatási igényét pedig 3 munkanappal előbb kell bejelentenie és leegyeztetnie. A feladatellátás egyrészt a bejelentés sorrendjétől, másrészt a bejelentett probléma fontosságától függ.

Azon szolgáltatási, szállítási igényeket, amelyek eltérnek a rendszeres tevékenységektől, a fenntartóval kell egyeztetni.

A falugondnoki szolgáltatás során az igények teljesítésének mérlegelésekor ügyelni kell arra, hogy az időben is rendszeres, közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó alapellátási feladatok nem sérülhetnek, valamint a gazdaságosság szempontjának figyelembe vételével kell dönteni.

Az ellátottak jogainak biztosítása a falugondnoki szolgálat működése során

A falugondnoki szolgáltatást igénybe vevőnek joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotának megfelelő, és a szolgáltatás által nyújtható teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére.

A szociális szolgáltatások biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét be kell tartani.

A falugondnok a szolgálat által biztosított szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybe vevőket megillető alkotmányos alapjogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel az élethez, emberi méltósághoz, a testi épséghez valamint a testi-lelki egészséghez való jogra.

A falugondnoki szolgáltatás adott időpontban történő igénybevételének indokoltságát a falugondnok ill. a fenntartó az igénylő adott élethelyzete, rászorultsága alapján állapítja meg, függetlenül az igénybe vevő egyéb, az akut élethelyzetet nem feltétlenül befolyásoló körülményeitől (családi körülmények, jövedelmi helyzet stb.). A falugondnoki szolgálat az ellátottak élethelyzetükből adódó szükségleteit köteles kielégíteni.

– Az ellátást igénybe vevőnek joga van a szolgáltatás működésével kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez.

– Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem, különös tekintettel az egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival, szociális helyzetével kapcsolatos információkra.

– Panasztételi eljárás: Panasszal a fenntartó felé írásban beadott kérelemmel lehet fordulni. A panaszt a fenntartó/munkáltató vagy megbízottja 15 munkanapon belül köteles elbírálni és írásban megválaszolni. Amennyiben a szolgáltatás igénylője a választ nem tartja kielégítőnek, az ellátott-jogi képviselő útján érvényesítheti jogait.

– A területileg illetékes ellátott-jogi képviselő nevét, elérhetőségét a hivatal épületében jól látható helyen, jól olvasható nyomtatásban kötelező kifüggeszteni.

A falugondnoki szolgáltatást végzők jogai

– A falugondnoki szolgáltatást végző – önkormányzati fenntartó esetén közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott – munkavállaló számára biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapja, tiszteletben tartsák emberi méltóságát és személyiségi jogait, munkáját elismerjék, valamint a fenntartó megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számára.

– A munkavállaló munkakörében – esetlegesen – történő felelősségre vonása csak a fentiekkel arányosítható.

– A falugondnok jogosult munkavállalói jogainak érvényesítésére a Munka Törvénykönyve és a Közalkalmazotti Törvény alapján.

A falugondnok helyettesítése

A fenntartó a falugondnok távolléte esetén is köteles a feladatot képzett munkaerővel ellátni az adott évben előírt munkaórák teljes mennyiségében. A helyettesítés megoldható:

– Akkreditált képzésen tanúsítványt szerzett helyettes falugondnokkal vagy

– A földrajzilag elérhető legközelebbi településsel kötött együttműködés alapján az ott dolgozó falugondnok igénybevételével, illetve

– A falugondnoki alapképzésnél magasabb iskolai végzettséggel rendelkező szociális/humán képzéssel rendelkező személy feladatellátásával.

V. rész

Egyéb – a szolgáltatás fenntartásával kapcsolatos – előírások

Személyi feltételek

A falugondnok köteles elvégezni a fenntartó által finanszírozott, munkakör betöltéséhez szükséges falugondnoki alapképzést.

A falugondnok köteles a munkáltató által támogatott kötelező továbbképzéseken részt venni, és a közalkalmazottak számára előírt kreditpontokat megszerezni.

A falugondnok számára lehetőséget kell biztosítani – a feladatellátáshoz szükséges – közösségi összejöveteleken való részvételre, a szakmai szervezetekkel (megyei vagy regionális falugondnoki egyesületek, Magyar Tanya- és Falugondnoki Szövetség, Falugondnoki Hálózat Országos Módszertani Osztálya) történő kapcsolattartás.

A falugondnok köteles a szociális szolgáltatást végző munkatársakra vonatkozó etikai szabályokat betartani.

A falugondnok köteles minden munkanapon, illetve a munkaidőn túli munkába rendelés esetén az előírt időben munkára jelentkezni munkavégzésre alkalmas állapotban.

A falugondnok esetleges egészségügyi, fiziológiai állapotváltozását köteles munkaadójának mielőbb jelenteni, hogy helyettesítése megoldható legyen. Ez különösen vonatkozik a gépjárművezetés alóli felmentésre, amennyiben esetleg más feladatok ellátásában az említett problémák miatt nem akadályozott.

Tárgyi feltételek

A falugondnoki gépjárművet zárt helyen, az Halimba, Petőfi S. u. 16. (Önkormányzat garázsa) kell tárolni, a falugondnok köteles a falugondnoki gépjárművet használat után minden nap ezen a helyen leállítani.

A falugondnok köteles a gépkocsit rendben, tisztán tartani, a szervizigényt figyelemmel kíséreni (km-óraállás).

A falugondnok a feladatai ellátásához készpénzellátmányra jogosult, ennek összege 20.000 Ft.

A falugondnok jogosult a szolgáltatással kapcsolatos iratokba betekinteni és a falugondnoki gépjármű mellett a feladatellátásához szükséges egyéb, a szolgáltatást fenntartó rendelkezésére álló eszközöket is használni (számítógép, internet, telefon stb).

A fenntartó saját költségén – az ellátottakkal való kapcsolattartás, a megoldandó feladatokról való gyors értesülés és a hasonlóan gyors problémamegoldás érdekében – mobiltelefon használatát biztosítja a falugondnok számára.

A falugondnok tevékenységének, a szolgáltatások igénybevételének dokumentálására a Falugondnoki Hálózat Országos Módszertani Osztálya által készített formanyomtatványt használja.

Záradék:

Halimba Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a/2015.(.....) Kt. határozatával a falugondnoki szolgálat szakmai programját elfogadta.

Halimba, 2015. április 14.

Tóbel János
polgármester